

Velsignelse, saa var det jo dog Kirken, der havde nægtet det vedkommende Ægtepar sin Velsignelse. Det forundrer mig at høre, at et Antal Præsters Mening om et kirkeligt Spørgsmaal skulde være det samme som Kirkens Mening. Nej, først naar man har Menigheden med og ikke blot Præsteskabet, har man Kirkens Mening. Det glædede mig forleden at høre, at i det Stykke er den højtærede Minister ganske enig med mig. Jeg var ikke saa heldig at kunne være til Stede ved Mødets Begyndelse i Dag, saa jeg hørte ikke den første Del af den ærede Ordførers Foredrag; men det er sagt mig, at han kaldte Luther frem. Jeg bøjer mig dybt for Luther, saa dybt som nogen kan bøje sig for ham; men jeg tror ikke, at den ærede Ordfører har gjort sig tilstrækkelig bekendt med Luther, inden han skred til at udarbejde og forelægge sit Lovforslag. Thi Luthers store Bedrift, hans væsentlige Gerning var jo den, at han over for det romerske Hierarki hævdede med al sin Styrke det almindelige Præstedømme, vi ere alle — vi, som ere Medlemmer af Kirken — Præster, Biskopper, Ærkebiskopper, ja Paver med, skrev han. Netop naar vi staa paa Luthers Grund, maa vi modsætte os en Ordning, som giver Præsterne, selv om de alle 1100 ere enige, og endnu mere, naar hver enkelt skal være suveræn, Ret til at bestige det kirkelige Dommersæde over for Menighedens Medlemmer. At bekæmpe en saadan Ordning er ikke „stok-konservativt“, som det behagede den ærede Ordfører at kalde mit Standpunkt, medmindre det er konservativt at hævde Menighedsmedlemmernes kirkelige Frihed over for et Forsøg paa under Frihedens Flag at skabe et præsteligt Hierarki, en særlig Magtstilling for Præsteskabet.

Maa jeg her indskyde en mere underordnet Bemærkning til den ærede Ordfører. Han fandt det besynderligt, at jeg i Forgaars havde betegnet Jordpaakastelse som en borgerlig Handling. Jeg beder ham læse om igen, han vil da se, at jeg ikke har betegnet Jordpaakastelse som en saadan Handling, men kun sigtet til Ligbrænding som en borgerlig Handling. Dog dette er som sagt kun underordnet. Hvad Hovedsagen, min Opfattelse af Lovforslaget angaar, tror jeg, at den ærede Ordfører maa lade den blive staaende. Dette gælder saa vel Forslagets første som dets anden Del. Der hviler en, som det synes, uhjælpelig Uklarhed over, hvad der egentlig foreslaas i det første Punktum af Forslaget. Den ærede Ordfører siger i Dag, at Meningen

kortelig er den, at vi blive ved det bestaaende: De, som nu have Ret til Præsts Medvirkning, beholde denne Ret i Fremtiden. Men dermed klares ikke Sagen. Vil det sige, at alle, som nu have Ret til Præsts Medvirkning, kunne komme til en folkekirkelig Præst og begære, at han skal foretage borgerlig Ægteforening for dem, eller at kun folkekirkelige Medlemmer kunne komme til en folkekirkelig Præst? (*Ordføreren for Forslagsstillerne* (Svend Høgsbro): Ja!). Saa skulle altsaa reformerte, Metodister og Katoliker hver især gaa til deres egen Præst? (*Ordføreren for Forslagsstillerne* (Svend Høgsbro): Ja!). Men saa maa jeg dog henlede den højtærede Ordførers Opmærksomhed paa, hvilke Vanskeligheder man da kommer ind i. Forslaget gaar altsaa ud paa, at for Eftertiden skulle — for blot at nævne et enkelt af de anerkendte Trossamfund — de romersk-katolske Præster i Danmark være pligtige til at forrette borgerlige Ægteforeninger for den danske Stat. Men mener den ærede Ordfører, at vi her i Rigsdagen kunne paalægge Præster af det romersk-katolske Kirkesamfund at forrette saadanne borgerlige Handlinger? Jeg antager, at de katolske Præster ikke ville indlade sig herpaa, men vise saadanne Sager fra sig. Tvinge dem kunne vi jo ikke, og Lovforslaget bliver da umuligt paa dette Punkt. Overhovedet viser det sig ved enhver fornyet Gennemlæsning af det, at der overalt er Uklarheder til Stede, saa at det vilde blive et meget vanskeligt Hverv for den Myndighed, der nærmest fik med Forslaget at gøre, at føre det ud i Livet, om det blev til Lov.

Endnu vil jeg til Slut blot sige dette. Jeg har for mit Vedkommende ikke noget imod at gaa til borgerligt Ægteskab. Jeg kan være med baade til et valgfrit borgerligt og til et almindeligt borgerligt Ægteskab. Men hvad jeg lægger megen Vægt paa, er, at vi ved denne Sags Ordning komme bort fra Sammenblandingen af kirkeligt og borgerligt. Efter Forhandlingerne her i Dag og i Forgaars skulde man tro, at det danske Folketing foruden at være en politisk Forsamling tillige var en Kirkesynode. Jeg har som Medlem af Folkekirken ikke det ringeste tilovers for en saadan Tilstand; jeg vilde hilse den Dag, da vi kom bort fra denne urimelige Stilling, som en Glædens Dag. Jeg deler ikke min ærede Sidemands (H. Holm) Anskuelse, at det er heldigt, at en Forsamling som denne, en Forsamling, som Grundtvig en Gang har kaldt „et hedensk Hus“ — hvad jo er rigtigt i den Forstand,